

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **T. H.**, zast. JUDr. Marcelou Neuwirthovou, advokátkou, se sídlem Dělnická 434/1a, Havířov, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 4. 2015, č. j. 58 A 42/2013 – 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 7. 2013, č. j. MSK 77673/2013, sp. zn. DSH/18457/2013/Z.ez 067.1 V10, podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, změnil rozhodnutí Magistrátu města Opavy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 25. 4. 2013, sp. zn. 4266/2013/DOPR/DoM, tak, že z výroku o sankci text: „*zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu osmnácti měsíců...*“ nahradil textem: „*zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvanáct měsíců*“ a podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kterým byl žalobce uznán vinným tím, že dne 1. 12. 2012 kolem 5:38 hod. řídil osobní motorové vozidlo Audi Q7, RZ: X, na pozemní komunikaci, a to v pravém silničním příkopě silnice č. I/11 na 261,2 kilometru z pohledu od Opavy, kde prováděl couvání na vozovku uvedené silnice, kdy se mu ze silničního příkopu s ohledem na jeho hloubku nepodařilo vyjet. Při následné kontrole hlídkou policie byl žalobce policistou vyzván, aby se podrobil orientačnímu vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu pomocí analyzátoru alkoholu v dechu a odbornému lékařskému

vyšetření zjišťujícím obsah alkoholu. Přes výzvu policisty se žalobce odmítl podrobit výše uvedeným vyšetřením ke zjištění, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, ačkoliv taková vyšetření nebyla spojena s nebezpečím pro jeho zdraví. Tím porušil § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v návaznosti na § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými látkami, čímž spáchal přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona o provozu na pozemních komunikacích, za což mu byla podle § 125c odst. 4 písm. a) a § 125c odst. 5 téhož zákona uložena pokuta ve výši 30.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, počínaje právní mocí tohoto rozhodnutí. Dále byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že správní orgán prvního stupně uznal omluvu zástupkyně žalobce z jednání nařízeného na 25. 3. 2013 z důvodu kolize s líčením u Krajského soudu v Ostravě a nařídil nové ústní jednání na 8. 4. 2013. Předvolání k tomuto jednání bylo zástupkyni žalobce doručeno dne 18. 3. 2013. Také z tohoto jednání se zástupkyně žalobce omluvou doručenou správnímu orgánu prvního stupně dne 29. 3. 2013 omluvila z důvodu lékařského zákroku a k omluvě přiložila lékařskou zprávu ze dne 19. 3. 2014, dle které má naplánovány operační zákroky s následným doléčením. Tvrzení, že se podrobí operačnímu zákroku očí (uvedené v přípisu ze dne 5. 4. 2013, kterým zástupkyně žalobce reagovala na sdělení správního orgánu prvního stupně ze dne 3. 4. 2013, v němž její omluvu ze dne 28. 3. 2013 doručenou následujícího dne shledal nikoli včasnou a řádnou), však zástupkyně žalobce nijak nedoložila. Správní orgán prvního stupně shledal, že omluva není včasná ani řádná, a proto ji neuznal. S tímto závěrem se žalovaný ztotožnil a konstatoval, že shora zmíněná lékařská zpráva byla lékařem vystavena jeden den poté, kdy bylo zástupkyni žalobce doručeno předvolání k ústnímu jednání. Zástupkyně žalobce však neuvedla žádný relevantní důvod, proč s omluvou vyčkávala dalších 9 dnů. Omluvu učiněnou až dne 29. 3. 2013 proto nelze podle žalovaného považovat za bezodkladnou. Z obecného konstatování, že zástupkyně žalobce má naplánované operační zákroky s následným doléčením, nevyplývá, že se nemůže z důvodu léčení dostavit k ústnímu jednání. Přítěžující okolnosti uváděné správním orgánem prvního stupně jsou již součástí skutkové podstaty, sankce zákazu činnosti uložená v polovině zákonného rozmezí proto podle žalovaného není opodstatněná a snížil ji na spodní hranici zákonného rozmezí.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že ve věci bylo rozhodnuto, aniž by mu bylo umožněno se k věci osobně vyjádřit v průběhu jednání před správním orgánem. Závěr správního orgánu, že omluva nebyla včasná, nemá podle žalobce oporu v zákoně. K včasnosti omluvy Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, vyslovil, že z § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze dovodit, že se účastník řízení musí vždy omluvit předem. Vždy to závisí na okolnostech. Žalobce zdůraznil, že jeho zástupkyně doložila, že se jednalo o operační zákrok očí a vyjádřil přesvědčení, že její účast u ústního jednání tak byla vyloučena. Žalovanému vytknul, že se pouští do úvah, ke kterým nemá lékařské vzdělání, když nepřiléhavě porovnává příkladmo uvedené lékařské zákroky. Žalobce dále namítal, že žalovaný svůj závěr o neakceptovatelnosti omluvy zástupkyně žalobce opírá pouze o § 59 správního řádu a na věc tak aplikuje nesprávnou právní úpravu, neboť ústní jednání, včetně všech náležitostí omluvy je upraveno v § 74 zákona o přestupcích. Výklad pojmu „bezodkladně“ učiněný správními orgány označil žalobce za absurdní, nesprávný, příliš restriktivní a v neprospěch žalobce. Zástupkyně žalobce svou omluvu zaslala přibližně 7 pracovních dní od vystavení lékařského potvrzení, tato omluva však byla správnímu orgánu doručena více než 10 dní před ústním jednáním, a nelze ji tak považovat za omluvu nikoli včasnou. Další vadu správního řízení spatřoval žalobce v tom, že správní orgán rozhodl ve věci samé, aniž by rozhodl o odvolání

pokračování

žalobce ze dne 29. 5. 2013 proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 14. 5. 2013, sp. zn. 4266/2013/DOPR/DoM. Rozhodnutí o tomto opravném prostředku však muselo předcházet meritornímu rozhodnutí, jelikož řeší do jisté míry "předběžnou" otázku, bez které nemohl žalovaný zákonně rozhodnout o věci samé. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil.

[4] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 28. 4. 2015, č. j. 58 A 42/2013 – 15, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud konstatoval, že správní řád je normou obecnou ve vztahu k řízení upravenému zákonem o přestupcích, který je normou speciální, a v oblasti projednávání a rozhodování o přestupcích se tak správní řád uplatní, pokud zákon o přestupcích svými ustanoveními týkajícími se úpravy správního řízení o přestupcích nestanoví něco jiného. Ustanovení § 59 správního řádu a § 74 odst. 1 zákona o přestupcích se nijak svým obsahem nevyklučují.

[5] Pro posouzení věci není rozhodující, že žalovaný výslovně nepoužil citace § 74 odst. 1 zákona o přestupcích v odůvodnění svého rozhodnutí, ale to, zda omluva právní zástupkyně žalobce z jednání konaného dne 8. 4. 2013 byla včasná a důvodná ve smyslu tohoto ustanovení. Žalobce i jeho právní zástupkyně byli k nařízenému jednání řádně a včas předvoláni, přičemž se jednalo již o druhé nařízené jednání ve věci přestupku žalobce. Žalobce si předvolání, stejně jako předchozí písemnosti v odběrní lhůtě na poště nevyzvedl a právní zástupkyně k nařízenému jednání doručila správnímu orgánu shora uvedenou omluvu ze dne 28. 3. 2013. Jako důvod omluvy uvedla, že bude po operačním zákroku, a tedy v následné pracovní neschopnosti. K tomu připojila potvrzení MUDr. P. K., podle kterého jsou u ní plánovány operační zákroky s následným doléčením. Z tohoto potvrzení však nemohl správní orgán prvního stupně zjistit a dovést pracovní neschopnost právní zástupkyně žalobce, která jí skutečně brání v dostavení se k nařízenému ústnímu jednání. Ve shodě se správními orgány obou stupňů krajský soud uvedenou omluvu nehodnotí jako omluvu z účasti na nařízeném jednání z vážného důvodu. Vážný zdravotní důvod nemohl správní orgán dovést ani ze sdělení právní zástupkyně ze dne 5. 4. 2013, ve kterém poukázala na operativní zákrok očí a nutnost být v klidovém režimu bez toho, že by doložila doklady o pracovní neschopnosti v den konání ústního jednání. Na základě uvedeného krajský soud uzavřel, že v projednávané věci byly naplněny podmínky § 74 odst. 1 zákona o přestupcích k projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce. Na tom nic nemění ani závěr krajského soudu, ke kterému dospěl na rozdíl od správních orgánů obou stupňů, že omluva právní zástupkyně žalobce byla včasná, jelikož právní zástupkyně potvrzení MUDr. K. vystavené dne 19. 3. 2013 doručila správnímu orgánu prvního stupně spolu s omluvou elektronickou poštou dne 29. 3. 2013, přičemž ústní jednání bylo nařízeno na den 8. 4. 2013.

[6] Nedůvodnou krajský soud shledal rovněž žalobní námitku týkající se údajné vady správního řízení spočívající v tom, že žalovaný rozhodl, aniž by předtím rozhodl o odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 14. 5. 2013 (v žalobě není uvedeno, o jaké rozhodnutí ze dne 14. 5. 2013 šlo, krajský soud nicméně dovedl, že jím je podle data jeho vydání a spisové značky míněno usnesení správního orgánu prvního stupně, kterým byla zástupkyně žalobce vyzvána k doplnění odvolání proti samotnému rozhodnutí o přestupku). Z obsahu správního spisu však krajský soud zjistil, že odvolání bylo doplněno podáním právní zástupkyně žalobce ze dne 20. 5. 2013 a o takto doplněném odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 25. 7. 2013. Jestliže do té doby nebylo odvolacím orgánem rozhodnuto o procesním rozhodnutí – výzvě k doplnění odvolání, nejedná se o takovou vadu řízení, která by sama o sobě způsobila nezákonnost rozhodnutí žalovaného.

[7] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, kterou posléze na základě výzvy obsažené v usnesení Nejvyššího správního

soudu ze dne 19. 5. 2015, č. j. 4 As 112/2015 – 13, doplnil podáním ze dne 25. 5. 2015. Zpochybnil argumentaci správních orgánů ohledně opožděnosti omluvy. Stejně jako v žalobě poukázal v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, a uvedl, že i omluva s odůvodněným odstupem času od události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání, může podle konkrétních okolností splňovat znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu. Argumentace správních orgánů ohledně opožděnosti omluvy je tak za situace, kdy se stěžovatel a jeho právní zástupkyně omluvili více než 10 dnů před jednáním, zcela nepřiléhavá a nesprávná.

[8] Ohledně důvodnosti omluvy stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2013, č. j. 7 As 77/2012 – 44, lze na omluvu zástupce vztáhnout rozsudek téhož soudu ze dne 18. 2. 2015, č. j. 2 As 161/2014 – 57. Stěžovatel dále zmínil podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného a zdůraznil, že přestupkové řízení musí v zásadě probíhat formou ústního jednání. Možnost projednání v nepřítomnosti obviněného je výjimkou využitelnou v případě, kdy sám obviněný nepovažuje svou přítomnost při projednání z hlediska ochrany svých práv za nezbytnou a správnímu orgánu to sdělí, případně když se nedaří jeho přítomnost zajistit. Přestože to explicitně nebylo vyjádřeno v žádném rozhodnutí, je podle stěžovatele nepochybné, že stěžejním důvodem správního orgánu prvního stupně a krajského soudu je údajná snaha stěžovatele o naplnění § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, tj. dosažení zániku odpovědnosti za přestupek. Taková úvaha však nemůže obstát, neboť stěžovatel se bez jakékoliv omluvy dostavil na první podání vysvětlení k policejnímu orgánu již dne 10. 1. 2013 a správní orgán prvního stupně byl nečinný, když první ústní jednání ve věci nařídil po téměř čtyřech měsících ode dne, kdy mělo dojít ke spáchání přestupku.

[9] Stěžovatel dále krajskému soudu vytknul způsob hodnocení důvodnosti omluvy své zástupkyně, v němž mimo jiné argumentoval tím, že nedoložil doklady o pracovní neschopnosti v den ústního jednání. Zástupkyně stěžovatele totiž není přihlášená k nemocenskému pojištění osob samostatně výdělečně činných, nepobírá ani nemocenské dávky, a tudíž ani nemohla nedisponovat takovým dokladem.

[10] Poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního ze dne 18. 2. 2015, č. j. 2 As 161/2014 – 57, a ze dne 22. 6. 2006, č. j. 1 As 19/2005 – 71, a zmínil, že opakovaně uváděl, že se chce k věci vyjádřit, což mimo jiné znamená, že se chtěl aktivně bránit např. navrhnout výslech svědků (své manželky). Poukázal na skutečnost, že ústní jednání proběhlo dne 8. 4. 2013 v 8:00 v jeho nepřítomnosti. Až po rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se stěžovatel dozvěděl o skutečnosti, že došlo k výslechu svědků, o čemž nebyli stěžovatel ani jeho zástupkyně informováni. Vzhledem k tomu, že nebyli vyrozuměni ani o možnosti vyjádřit se ke všem podkladům pro rozhodnutí, byla tím podstatným způsobem porušena práva stěžovatele vyjádřená v § 36 odst. 3 správního řádu a § 73 odst. 2 zákona o přestupcích. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační

pokračování

stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[13] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost podané kasační stížnosti a shledal, že některé námítky stěžovatel uvádí poprvé až v kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námítky jsou nepřijatelné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřiblíží* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná i na www.nssoud.cz). Dále lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 20/2009 – 70, v němž jsou pro tyto závěry sнесeny další argumenty.

[17] V kontextu citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a s ohledem na výše uvedené žalobní body považuje Nejvyšší správní soud některé z námitek obsažených v kasační stížnosti za nepřijatelné. Jedná se v první řadě o námitku, že stěžejní úvahou správního orgánu prvního stupně a krajského soudu, která však nemůže obstát, je snaha stěžovatele o naplnění § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, tj. zánik odpovědnosti za přestupek.

[18] Za nepřijatelnou je třeba označit také námitku stěžovatele, v rámci níž s poukazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2015, č. j. 2 As 161/2014 – 57, a ze dne 22. 6. 2006, č. j. 1 As 19/2005 – 71, upozornil, že až po rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se dozvěděl o výsledku svědků, stejně jako právní zástupkyně nebyl vyrozuměn o možnosti vyjádřit se ke všem podkladům pro rozhodnutí a namítal, že tím byla podstatným způsobem porušena jeho práva vyjádřená v § 36 odst. 3 správního řádu a § 73 odst. 2 zákona o přestupcích. Stěžovatel sice v žalobě uvedl, že bylo rozhodnuto, aniž by mu bylo umožněno se k vytýkanému jednání osobně vyjádřit, čímž bylo porušeno jeho právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku a bylo rozhodnuto bez jeho účasti, obsah této žalobní námítky je však jiný (týká se pouze bezprostřední účasti stěžovatele u jednání), než obsah naposledy uvedené kasační námítky, která se týká vyrozumění o možnosti vyjádřit se ke všem podkladům pro rozhodnutí.

[19] Uvedené námítky stěžovatel neuplatnil v podané žalobě, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud se proto těmito námitkami nemohl dále zabývat. Výše uvedená tvrzení totiž nebyla v řízení před krajským soudem vůbec přednesena, poprvé byla uplatněna až v kasační stížnosti, a proto představují skutková a právní nova, ke kterým Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

[20] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda omluva zástupkyně stěžovatele z nařízeného ústního jednání byla včasná a důvodná, tj. náležitá ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.

[21] K této námitce Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že při doručování zásilky obsahující předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 8. 4. 2013 nebyl stěžovatel zastužen, zásilka proto byla uložena, stěžovatel byl vyzván k jejímu vyzvednutí a bylo mu zanecháno poučení. Dne 3. 4. 2013 byla zásilka vrácena odesílateli. Zástupkyni stěžovatele bylo uvedené předvolání doručeno do datové schránky dne 18. 3. 2013. Z protokolu o nahlédnutí do spisu ze dne 2. 4. 2013 vyplývá, že téhož dne v čase od 8:15 do 8:25 hod. do spisu nahlížel na základě substituční plné moci ze dne 25. 3. 2013 substitut zástupkyně stěžovatele Mgr. Marian Babič, advokát, který pořídil fotografie celého spisu. Dne 29. 3. 2013 byla správnímu orgánu prvního stupně doručena žádost zástupkyně stěžovatele ze dne 28. 3. 2013 o odročení jednání nařízeného na 8. 4. 2013 odůvodněná tím, že v této době bude zástupkyně stěžovatele po operačním zákroku a tedy v následné pracovní neschopnosti. Zástupkyně stěžovatele dále uvedla, že stěžovatel nesouhlasí s tím, aby bylo jednáno v její nepřítomnosti, omlouvá tedy jeho neúčast u jednání. Zástupkyně stěžovatele i stěžovatel nesouhlasí s tím, aby jednání dne 8. 4. 2013 proběhlo v jejich nepřítomnosti a bylo prováděno dokazování, případně vydáno rozhodnutí. Zástupkyně stěžovatele přiložila potvrzení ze dne 19. 3. 2013 vystavené MUDr. P. K., dle kterého jsou u ní plánovány operační zákroky s následným doléčením v období od 28. 3. 2013 do 14. 4. 2013 a dále pak od 29. 4. 2013 do 9. 6. 2013.

[22] Správní orgán prvního stupně na uvedenou omluvu reagoval sdělením ze dne 3. 4. 2013, které bylo téhož dne doručeno zástupkyni stěžovatele, v němž uvedl, že ji nepovažuje za včasnou ani řádnou. Na toto sdělení reagovala zástupkyně stěžovatele přípisem ze dne 5. 4. 2013, který byl téhož dne doručen žalovanému, v němž vyjádřila přesvědčení, že se jedná o omluvu včasnou, neboť byla zaslána správnímu orgánu nejméně s desetidenním předstihem před konáním jednání a řádnou, neboť její zdravotní omezení spočívá v operativním zákroku očí, pro který se objektivně nemůže dostavit k předmětnému jednání, jelikož musí být v klidovém režimu. Stěžovatele jeho zástupkyně opětovně omluvila s tím, že chce využít svých práv se k věci vyjádřit a seznámit se s podklady rozhodnutí. Znovu uvedla, že stejně jako stěžovatel nesouhlasí s tím, aby jednání dne 8. 4. 2013 proběhlo v jejich nepřítomnosti a bylo prováděno dokazování, případně vydáno rozhodnutí.

[23] Z výše uvedeného je zřejmé, že omluvu zástupkyně stěžovatele správní orgán prvního stupně obdržel dne 29. 3. 2013, tj. 10 dní před nařízeným termínem ústního jednání. Nejvyšší správní soud má proto stejně jako krajský soud za to, že omluva byla učiněná včas, neboť takovýto časový odstup již umožňuje správnímu orgánu omluvu řádně posoudit a popř. na ni zareagovat, jak tomu ostatně bylo v posuzované věci. Omluvu však není možné považovat za náležitou ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Je tomu tak v prvé řadě proto, že zástupkyně stěžovatele své tvrzení o pracovní neschopnosti v termínu nařízeného ústního jednání náležitě neprokázala a nedoložila. Lékařské potvrzení vystavené MUDr. K. totiž není v tomto ohledu dostatečné, neboť se jedná o potvrzení praktického lékaře, nikoli očního lékaře (zástupkyně stěžovatele přitom tvrdila, že se jedná o operační zákrok očí). Nejvyšší správní soud dále zohlednil, že zástupkyni stěžovatele nic nebránilo zmocnit k zastupování stěžovatele substituta, který by namísto ní stěžovatele zastupoval při ústním jednání před správním orgánem prvního stupně. To platí tím spíše za situace, kdy šest dní před nařízeným ústním jednání její substitut nahlížel do spisu a celý jeho obsah si vyfotografoval a kdy pět dní před nařízeným ústním jednání bylo zástupkyni stěžovatele doručeno sdělení správního orgánu, v němž omluvu neuznal, neboť ji neshledal včasnou a řádnou. K tomu lze *mutatis mutandis* poukázat na nález Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97, kde se uvádí, že *“v případech, kdy zástupce žádá soud, aby již nařízené jednání přeložil na jiný termín, není věcí obecného soudu, pokud uváděné důvody neshledá dostatečně závažnými- aby o svém odmítavém stanovisku k takové žádosti žadatele uvědomoval; i v takovém případě je věcí zástupce, zejména je-li jím advokát, aby se sám a zavlčas o osudu své žádosti přesvědčil a*

pokračování

stanovisku obecného soudu přizpůsobil režim svého pracovního dne. Časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí (§§ 16, 26 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii).“ Tento názor je třeba aplikovat přiměřeně i na posuzování omluvy advokáta – zmocněnce obviněného v přestupkovém řízení, jak bylo opakovaně judikováno Nejvyšším správním soudem (srov. např. rozsudky ze dne 13. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013 – 26, a z 24. 7. 2014, č. j. 4 As 128/2014 - 26).

[24] Zástupkyni stěžovatele bylo známo, jakým způsobem správní orgán prvního stupně vyhodnotil její omluvu, a mohla tedy přijmout příslušná opatření (nemohla-li se skutečně ze zdravotních důvodů jednání účastnit, což ovšem nebylo doloženo). V této souvislosti je třeba dále uvést, že tvrzení zástupkyně stěžovatele o nutnosti být v období od 28. 3. 2013 do 14. 4. 2013 v klidovém režimu nepůsobí důvěryhodně také z toho důvodu, že v tomto období reagovala přípisem ze dne 5. 4. 2013 na sdělení správního orgánu prvního stupně o neuznání její omluvy, které ji bylo doručeno dne 3. 4. 2013, tj. navzdory svému tvrzení o nutnosti dodržovat klidový režim vykonávala činnost advokáta a zastupovala stěžovatele. Na výše uvedený závěr o nedůvodnosti omluvy zástupkyně stěžovatele nemá vliv, že neobstojí poukaz krajského soudu na skutečnost, že zástupkyně stěžovatele nedoložila doklady o pracovní neschopnosti v den ústního jednání, neboť zástupkyně stěžovatele je osobou samostatně výdělečně činnou, která není přihlášena k nemocenskému pojištění, jak v řízení o kasační stížnosti doložila potvrzením Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 13. 5. 2015, č. j. 48004/130/8009/2015/Va (v tomto směru musí Nejvyšší správní soud odůvodnění rozsudku krajského soudu dílčím způsobem korigovat).

[25] K argumentaci stěžovatele, v níž poukazuje na výjimečnost projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného a uvádí, že se chtěl aktivně bránit např. návrhem na výslech svědků a že ústní jednání proběhlo v jeho nepřítomnosti, Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že z obsahu shora uvedené omluvy právní zástupkyně stěžovatele je patrné, že stěžovateli byl termín ústního jednání znám s dostatečným předstihem před jeho konáním. Za situace, kdy se stěžovatel odmítl jednání zúčastnit bez přítomnosti své zástupkyně (žádný jiný důvod, který by stěžovateli znemožňoval účast na ústním jednání jeho zástupkyně v předmětné omluvě neuvádí), je pro posouzení podmínek pro postup podle § 74 odst. 1 věty druhé zákona o přestupcích podstatná pouze omluva zástupkyně stěžovatele, která však, jak vyplývá z výše uvedeného, nebyla náležitá ve smyslu cit. ustanovení zákona o přestupcích. Důvodná proto není ani omluva stěžovatele z ústního jednání (zdůvodněná pouze neúčastí jeho zástupkyně) vtělená v její omluvě. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 111/2011 – 56, v němž zdejší soud vyslovil, „že podle ustanovení § 74 zákona o přestupcích koná o přestupku správní orgán v prvním stupni ústní jednání; v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Ve shodě se žalovaným soud konstatuje, že z obsahu správního spisu není patrné, že by správní orgán I. stupně hodlal v průběhu ústního jednání provést výslech žalobce, tzn. obviněného, resp. že by tento výslech byl nezbytný pro správné a úplné zjištění skutkového stavu. Jak totiž plyne ze spisu, správní orgán měl k dispozici řadu důkazů, které spáchání přestupku žalobcem dostatečně prokazovaly.“

[26] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud ústní jednání uskutečnil bez přítomnosti stěžovatele a jeho zástupkyně.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[27] Uplatněné důvody kasační stížnosti tak nebyly zjištěny a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[28] Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2015

JUDr. Jíří Palla
předseda senátu